

Suomen Rauhanpuolustajat ry

TOIMINTAKERTOMUS 2023

1. Yleistä

Rauhanpuolustajat on rauhanjärjestö, jolla on vajaat 2 000 jäsentä. Järjestön jäsenmäärä on pysynyt vakaana ja nuorentunut viime vuosina. Rauhanpuolustajille on erityisen tärkeää tukea jäsenten ja rauhanaktiivien toimintaa valtakunnallisesti, ja toimintaa ja tapahtumia olikin varsin kattavasti eri puolilla Suomea.

Rauhanpuolustajien tunnuslause on ***Ollaan ihmisiksi***. Rauha on paljon laajempi käsite kuin pelkästään sodaton tila. Siihen kuuluvat ihmisoikeudet, ihmisten yhdenvertaisuus, yhteiskunnan oikeudenmukaisuus ja oikeus turvalliseen elinympäristöön. Todellinen turvallisuus rakennetaan kansalaisyhteiskuntien rajat ylittävällä yhteistyöllä ja sotilaallisten rakenteiden purkamisella. Rauhanpuolustajat korostaa toiminnassaan erityisesti aktiivista kansalaisuutta, joka on toimivan demokratian edellytys. Kaikessa toiminnassa kiinnitettiin erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten toimijoiden aktivoimiseen, moninaisuuden edistämiseen, rasisminvastaisuuteen ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen.

Rauhanpuolustajien toiminta sai yhä suurempaa näkyvyyttä eri sosiaalisen median kanavilla. *Rauhanpuolustaja*-lehden ja verkkosivujen rinnalla sekä [Facebook-sivujen](#) että [Instagram-tilin](#) seuraajamäärät kasvoivat merkittävästi. Facebook-sivulla on yli 5 700 seuraajaa (kasvua edellisvuodesta lähes 15 prosenttia) ja Instagram-tilillä hieman yli 1 700 seuraajaa (kasvua noin 70 prosenttia). X:ssä (ent. Twitter) järjestö ei ole ollut enää aktiivinen, eikä seuraajien määrä ole sen vuoksi juurikaan kasvanut.

Rauhanpuolustajien nuorille aikuisille suunnatussa Tottelemattomuusakatemiassa käynnistyi syksyllä kolmas lukuvuosi. Koneen säätiön rahoitus hankkeelle päättyi keväällä, mutta toimintaa päätettiin jatkaa omarahoitteisesti. Tottelemattomuusakatemia on saanut paljon huomiota ja kiitosta ja se on uudistanut ja nuorentanut järjestön profiilia selkeästi.

The Future We Want -Erasmus-hanke polkaistiin käyntiin helmikuussa Helsingissä, jonne kokoontui väkeä yhdeksästä EU-maasta. Vuoden aikana on kokoonnuttu myös Italiassa ja tiiviisti verkossa ja valmisteltu 45 nuoren aikuisen opintokokonaisuutta, joka tulee huipentumaan Eurooppaa kiertävään karavaaniin loppukesällä 2024.

Mediakasvatushanke Läntisen tuolla puolen sai jälleen opetus- ja kulttuuriministeriöstä jatkorahoitusta, tällä kertaa yhteishankkeena *Voima*-lehden, Mediakasvatusseuran ja Koulukinon kanssa. Uuden hankkeen teema oli Eurooppa-keskeisyydestä maailmakeskeisyyteen.

Rauhanpuolustajat on tarjonnut tukea ja materiaalisia resursseja [Sumud – Suomen Palestiina-verkoston](#) perustamisessa ja toiminnan käynnistämisessä.

Rauhanjärjestöjen yhteistyö jatkui tiiviinä sekä yksittäisten tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisessä että yhteisten verkostojen, kuten kansainvälisen International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) -järjestön suomalaisen verkoston ja robottiasekampanjan, toiminnoissa.

Rauhanpuolustajat on rauhanjärjestö, jonka toiminnan pääteemat – ajankohtaisin painotuksin – ovat suhteellisen pysyviä. Ne liittyvät esimerkiksi kansalaisten osallisuuteen turvallisuuspoliittisessa keskustelussa, suomalaisen yhteiskunnan militarisoinnin vastustamiseen, aseidenriisuntaan, rauhankasvatuksen edistämiseen, ydinaseiisuntaan, kansainväliseen solidaarisuuteen ja rasismiin ja muun syrjinnän vastaiseen toimintaan.

Kaikki nämä teemat liittyvät oleellisesti YK:n Agenda 2030 – kestävän kehityksen tavoitteeseen numero 16, eli haluamme edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja vähentää merkittävästi kaikkia väkivallan muotoja ja aseiden laittomia siirtoja. Toimiva demokratia on rauhan perusedellytys, ja sen takeena voivat olla vain aktiiviset demokraattisia vaikutuskeinoja hyödyntävät ja tukevat kansalaiset.

Venäjän hyökkäyksen jatkuminen Ukrainassa ja sen mukanaan tuoma muutos Suomen turvallisuuspoliittisessa ilmapiirissä on johtanut militaristisen maailmankuvan näkyvyyden merkittävään kasvuun tiedotusvälineissä. Rauhanpuolustajat pyrki tuomaan kriittistä ajattelua pelkästään sotilaalliseen turvallisuuteen keskittyneeseen julkiseen keskusteluun. Nato-jäsenyydestä tai suljettujen ovien takana toteutetuista DCA-puolustusyhteistyösopimusta koskevista neuvotteluista ei käyty järjestön toivomaa laaja-alaisempaa ja monipuolisempaa yhteiskunnallista keskustelua.

2. Rahoitus

Rauhanpuolustajien toiminnan rahoitus oli aiempia vuosia vakaammalla pohjalla. Valtionavun merkittävä kasvu edellisvuodesta ja hankerahoitukset mahdollistivat toiminnan merkittävän laajenemisen. Valtionavun kasvu, oma varainhankinta, hankekohtaiset avustukset ja tiivis yhteistyö muiden kansalaisjärjestöjen ja yritysten kanssa mahdollistivat ainutlaatuisen laaja-alaisen toiminnan toteutuksen ja toiminnan kehittämisen.

Oikeusministeriön myöntämän toiminta-avustuksen rinnalla tärkeimmät ulkopuoliset avustukset olivat Koneen säätiön tuki Tottelemattomuusakatemiaan kevätlukukaudelle, opetusministeriön tuki mediakasvatushankkeelle, joka toteutettiin yhteistyössä Voima Kustannuksen, Mediakasvatusseuran ja Koulukinon kanssa, ja Erasmus+ KA 3 -hanke, jonka koordinaattorina toimii romaniaalainen A.R.T. Fusion -järjestö.

3. Turvallisuuspolitiikka

Keskustelu Suomen turvallisuuspoliittisesta tilanteesta muuttui täydellisesti Venäjän hyökättyä Ukraina. Suomen Nato-jäsenyyteen liittyen Rauhanpuolustajat otti erityisesti kantaa sotilasliiton ydinasepolitiikkaan ja Naton sotilaallisten rakenteiden sijoittamiseen maahamme.

Tiedotusvälineissä Nato-jäsenyyteen kriittisesti suhtautuvista kannanotoista ja keskustelunavauksista vaiettiin käytännössä täysin. Rauhanpuolustajat järjesti eri puolilla Suomea yhdessä muiden rauhanjärjestöjen kanssa ja erikseen lukuisia Suomen

turvallisuuspoliittisia valintoja käsitteleviä tilaisuuksia ja tapahtumia. Rauhanpuolustajat kritisoivat erityisen voimakkaasti Suomen (ja Ruotsin) päätöstä aloittaa Nato-jäsenyyttä koskevat neuvottelut Turkin kanssa ja pyrki tuomaan esille Turkin erittäin huonon ihmisoikeustilanteen ja miehityksen Pohjois-Syyriassa.

Eri puolilla Suomea järjestettiin useita tapahtumia ja keskustelutilaisuuksia.

Helsingin rauhantoimintaryhmän järjesti maaliskuussa mielenosoituksen, joka vastusti erityisesti Naton ydinasepolitiikkaa ja mahdollisten tukikohtien sijoittamista Suomeen.

Suomen sosiaalifoorumissa syyskuussa järjestettiin yhteistyössä Vapaus valita toisin -verkoston, Rauhanliiton ja *Ydin*-lehden kanssa laaja asiantuntijaseminaari Ukrainan sodasta, ydinasekysymyksistä ja Euroopan turvallisuusjärjestelmän tulevaisuudesta.

Marraskuulle sijoittui Rauhantoimintaryhmän mielenosoitus vieraan vallan sotilastukikohtia vastaan, jossa nostettiin esiin erityinen huoli suljettujen ovien takana neuvotellun Yhdysvaltojen ja Suomen DCA-puolustusyhteistyösopimuksen perusteella annettava oikeus USA:n joukoille esteettömään pääsyyn sopimuksessa nimetyille lentokentille, satamiin ja alueille.

3.1 Asekauppa, aseidenriisunta ja ydinaseet

Kansainväliset asemarkkinat ovat globaalia toimintaa, jossa Suomikin on mukana. Rauhanpuolustajat jatkoi aktiivista yhteistyötä erityisesti SaferGloben ja muiden rauhanjärjestöjen kanssa suomalaisen asekaupan seurannassa.

Rauhanpuolustajien ydinaseiden vastainen kampanjointi on keskittynyt ICAN Finland -verkoston kautta tapahtuvaan toimintaan. ICAN järjesti vuoden aikana neljä Nuclear Caféta. Aiheina olivat ydinsodan ilmastovaikutukset (27.2.), ydinpelote (30.5.), keskustelu Oppenheimer-elokuvan pohjalta (14.8.) ja terveiset ydinasekieltosopimus TPNW:n osapuolikokouksesta (11.12.). Rauhanpuolustajat vastaa verkoston nettisivujen ylläpidosta.

Ydinasekieltosopimuksen kaksivuotispäivää juhlittiin tammikuussa Rauhan työpajassa Helsingin Baptistiseurakunnan tiloissa. Päivän aikana puhuttiin rauhantyön ja aseidenriisunnan mahdollisuuksista ja tarpeesta. Tapahtuman järjestivät Rauhanpuolustajat, Rauhanliitto, Helsingin rauhantoimintaryhmä, Vapaus Valita toisin ja AKL.

Kansainvälistä Hiroshima-päivää vietettiin jälleen atomipommien uhrien muistoksi 6.8. ympäri Suomen. Hiroshiman ja Nagasakin atomipommien uhreja muistettiin japanilaisen perinteen mukaan laskemalla kynttilälyhtyjä veteen. Rauhantapahtuma järjestettiin muun muassa Helsingissä, Loviisassa, Joensuussa, Närpiössä, Turussa ja Vääkssä.

Keski-Suomen piiri laati Jyväskylän kaupungille kuntalaisaloituksen Ei ydinaseita – Jyväskylä mukaan kansainväliseen kaupunkivetoamiseen, johon kerättiin kaupunkilaisten allekirjoituksia.

Rauhanpuolustajat on osa kansainvälistä Campaign to Stop Killer Robots -verkostoa. Suomalaiset rauhanjärjestöt ovat perustaneet kampanjalle Suomen verkoston, joka edistää täysin autonomisten asejärjestelmien kieltoa ja siten riittävän ihmiskontrollin säilyttämistä

voimankäytössä. Verkosto järjesti helmikuussa eduskuntavaalien alla aiheesta vaalipaneelin ja syyskuussa robottiasekampanjan ja automatisoidun päätöksenteon asiantuntija tohtori Catherine Connollyn vierailun Suomeen.

4. Rauhankasvatus ja nuorisotyö

Viime vuosina Rauhanpuolustajien nuoriso- ja rauhankasvatustyö on vilkastunut, ja osaaminen sekä verkostot sen ympärillä ovat vahvistuneet. Rauhanpuolustajien kahden osa-aikaisen työntekijän toimintakenttä on keskittynyt erityisesti tähän työhön.

Keskeisiä toimintoja ovat olleet:

- Tottelemattomuusakatemia
- Läntisen tuolla puolen -mediakasvatushanke, jonka osana on osallistuttu Fingon koordinoimaan Maailma koulussa -seminaarikiertueeseen Suomen lukuisilla opettajankoulutuslaitoksilla
- Transformer 2030 – Kestävyyssosaajat -opettajien täydennyskoulutusohjelma, jota Opetushallitus rahoitti ja Fingo koordinoi
- *Ihmiseksi elämisen taito: Rauhankasvatusneuvola* -kirjan ympärille tuotettu näyttely, jonka yhteydessä on järjestetty koululaistyöpajoja ja aikuisten keskustelutilaisuuksia.

Vuoden uutena aluevaltauksena on Erasmus KA3 -hanke, jota koordinoi romanialainen A.R.T. Fusion -järjestö, ja jossa on Rauhanpuolustajien ohella 7 muuta kumppania eri EU-maista.

4.1 Tottelemattomuusakatemia

Rauhanpuolustajien nuorille aikuisille suunnatussa Tottelemattomuusakatemiassa päättyi toukokuussa toinen lukuvuosi ja elokuussa alkoi kolmas. Jokaisella vuosikurssilla on opiskellut noin 25 henkilöä. Opinnot muodostuvat luennoista, työpajoista, kansalaisvaikuttamisaktioista, tutustumiskäynneistä ja opinto- ja lukupiireistä sekä kirjoittajakoulusta. Osallistujilla on mahdollisuus suorittaa Rauhanpuolustajissa myös työharjoittelu. Syksyllä 2023 harjoittelun suorittanut tottelemattomuusakatemia-alainen työllistyi Rauhanpuolustajiin palkkatuella joulukuussa 2023.

Koneen säätiö myönsi Tottelemattomuusakatemialle rahoituksen, joka kattoi sen kulut toukokuulle 2023 asti. Kolmas vuosikurssi päätettiin aloittaa, vaikka kevään 2024 rahoituksesta ei ollut varmuutta. Kaikesta päätellen tämänytyypiselle toimintamuodolle on ollut tilausta. Erityisen tärkeää on ollut tarjota yhteisö ja verkostoja hyvin eritaustaisille nuorille.

Ensimmäisen ja toisen lukuvuoden opiskelijoista moni on jäänyt mukaan rauhantyöhön tavalla tai toisella. Elämään ovat jääneet esimerkiksi kuukausittain kokoontuvat lukupiirit ja kraftivistit, jotka ovat saaneet uusia osallistujia toisen vuosikurssin akatemia-alaisista. Lisäksi kolme ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista koki rauhantyön niin omakseen, että he olivat ehdolla ja tulivat valituksi Rauhanpuolustajien johtokuntaan.

Tottelemattomuusakatemian toimintaa ovat pyörittäneet osa-aikainen pedagoginen asiantuntija ja rauhankasvattaja Hanna Niittymäki sekä osa-aikainen hankekoordinaattori ja poliittinen maantieteilijä Daria Tarkhova.

Tottelemattomuusakatemian toimintaa vuonna 2023:

Sunnuntaityöpajat: Vaihtoehtoiset talousjärjestelmät ja globaalin kaupan ongelmat, Marissa Varmavuori ja Antti Jauhiainen. Kansainvälinen solidaarisuustyö, Baida Embarec (Länsi-Sahara) ja Majed Abusalama (Palestiina). Vähemmistöjen oikeudet, Leif Hagert, Julianna Brandt ja Susi Nousiainen. Vierailu tuotantoeläinten turvakotiin Saporomäkeen kirjailija Laura Gustafssonin johdolla. Vastamainostyöpaja, Jari Tamminen. Aktivismi elämäntapana, anarkismi ja autonomiset liikkeet, Leona Kotilainen ja Pontus Purokuru. Varjokirjamessuihin osallistuminen. Osa t-akatemia-aiheisista osallistui tiiviisti tapahtuman järjestämiseen. Feministipäivä, Eekku Aromaa Naisasialiitto unionista ja feministinen sarjakuvatyöpaja.

Useampi t-akatemia-aiheinen osallistui myös *Voima*-lehden mediakasvatusnumeron tuottamiseen.

Vuoden aikana t-akatemia-aiheiset tuottivat paljon sisältöjä *Rauhanpuolustaja*-lehteen. Lisäksi ryhmä akatemia-aiheisiä järjestäytyi itse pitämään säännöllisiä lukupiirejä. Yksi akatemian osallistuja oli kevään ajan Rauhanpuolustajilla työharjoittelussa, jonka aikana hän muun muassa ylläpiti Tottelemattomuusakatemian nettisivuja ja käänsi artikkeleita englannista suomeksi.

Tottelemattomuusakatemia järjesti Tulevaisuuden työläinen -paneelikeskustelun Tampereen sosiaalifoorumissa.

Toukokokuussa toisen vuosikurssin lukuvuosi huipentui viikonloppuun Sorjan kesäsiirtolassa Karkussa. Ohjelmassa oli alustuksia ja työpajoja lukuisista aiheista. Mukana oli useampi ensimmäisen vuosikurssin osallistuja, jotka pitivät alustuksia esimerkiksi journalismin ja aktivismin suhteesta, Metsäliikkeestä ja karjalaisaktivismista.

Kesäkuun aikana rekrytoitiin seuraavan lukuvuoden opiskelijat.

Elokuun viimeisenä viikonloppuna toisen vuosikurssin opiskelijat kokoontuivat Sorjan kesäsiirtolaan lukuvuoden avaukseen.

4.2 The Future We Want

Tammikuussa käynnistyi The Future We Want -hanke, jossa 9 järjestöä tekee yhteistyötä Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamiseksi. Helmikuussa Rauhanpuolustajat järjesti hankekumppanitapaamisen Helsingissä, jossa suunnittelimme hanketta ja tutustuimme toisiimme. Hankkeen valmistelu ja hallinto jatkui etäkokouksin keväällä ja kesällä. Suomen päässä työhömme kuului muun muassa selvitys siitä, miten Suomessa toteutetaan Agenda

2030 -tavoitteita 7, 11, 12 ja 13 sekä hankeviestintä. Lokakuussa Rauhanpuolustajien edustaja osallistui toiseen kumppanikokoukseen Rooman seudulla.

4.3 Läntisen tuolla puolen

Läntisen tuolla puolen -hanke alkoi vuosina 2016–17 opetusministeriön mediakasvatustuella, jota sille myönnettiin myös kaudelle 2019–20. Vuonna 2022 haettiin ja saatiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä mediakasvatusrahoitusta vuonna 2023 toteutettavalle yhteistyöhankkeelle ”Eurooppa-keskeisyydestä maailmakeskeisyyteen”. Osana hanketta Läntisen tuolla puolen -sivustoa kehitetään ja hyödynnetään edelleen muun muassa opettajille ja opettajiksi opiskeleville suunnatuissa koulutuksissa. Hankkeen kumppaneita ovat *Voima*-lehti, Koulukino ja Mediakasvatusseura. Läntisen tuolla puolella -materiaalien tiimoilta Rauhanpuolustajat toimi Kansallisen audiovisuaalisen arkiston Kavin koordinoiman Mediataitoviikon kumppanina helmikuussa 2023.

Läntisen tuolla puolen -sivusto ja sen esittämät näkökulmat ovat herättäneet suurta kiinnostusta, ja niitä on pidetty ainutlaatuisina suomalaisessa mediakasvatuskentässä. Sivuston erityisenä näkökulmana on tutkia kriittisesti maailman keinotekoista jakautumista niin sanottuihin länsimaihin ja muihin maihin. Länsimaihin liitetään usein paljon hyviä arvoja kuten demokratia, tasa-arvo ja vapaus. Maailma tulee helposti yksinkertaistaen esitetyksi niin, että nämä hyveet eivät liittyisi maihin, joita ei pidetä länsimaina. Sivusto avaa lännen ja ei-lännen representaatioita mediassa, viitteessä, kuvissa ja historiassa. Osansa saa lännen ja ei-lännen tutkiminen maantieteellisenä sijaintina, kulttuurihistoriallisessa viitekehyksessä ja arvoyhteisönä. Näiden rakenteiden kriittisen tarkastelun tavoitteena on hälventää ihmisten ja ihmisryhmien jakamista ”meihin ja muihin” ja edesauttaa myötätuntoisempaa suhtautumista koko ihmiskuntaa kohtaan rasismia ja syrjintää vähentäen.

Vuonna 2023 Läntisen tuolla puolen -näkökulma on surullisesti entistä ajankohtaisempi. Ukrainan sodan alettua Suomessa osattiin yhtäkkiä ottaa pakolaisia vastaan. Heille järjestyi asuntoja, työpaikkoja ja monenlaista tukea. Johtuuko tämä siitä, että ukrainalaiset olivat valkoisia ihmisiä, joihin suuren osan suomalaisista oli helpompi samaistua? Kun Suomen Nato-jäsenyys alkoi realisoitua, monikaan ei tuntunut välittävän siitä, että Nato-kumppani Turkki pommitti aktiivisesti kurdeja. Kurdit eivät ilmeisestikään herättäneet meillä yhtä suurta empatian aaltoa kuin ukrainalaiset. Lokakuussa 2023 alkanut sota Gazassa toi puolestaan esiin melkoisen kaksinaismoralismin viimeistään Euroviisujen osallistujajoukkoa arvioitaessa: Venäjä oli suljettu kisasta pois jo edellisenä vuonna vedoten kansainvälisten lakien vastaiseen toimintaan. Kansanmurhaa Gazassa toteuttava Israel näyttää edelleen olevan tervetullut eurooppalaisiin viisukisoihin. Maailman jakautuminen meihin ja muihin tuntuu syvenevän entisestään. Asiaan on siis syytä kiinnittää jatkossakin huomiota. Rauhanpuolustajat tekee tätä työtä esimerkiksi mediakasvatuksen keinoin.

Läntisen tuolla puolen -koulutuksia järjestettiin 2023 Jyväskylässä, Turussa, Raumalla, Oulussa ja Helsingissä Maailma koulussa -seminaaripäivien yhteydessä. Osallistujina oli yhteensä muutama sata opettajaksi opiskelevaa. Vastaavia työpajoja pidettiin myös esimerkiksi Mediakasvatusseuran järjestämässä mediakasvatuksen kesäkoulussa sekä Suomalais-venäläisen koulun lukiolaisille.

Hanketta esiteltiin Kavin Mediakasvatusfoorumissa Paasitornissa toukokuussa.

Vuonna 2023 haettiin ja saatiin jälleen jatkorahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä yhteistyössä toteutettavalle mediakasvatushankkeelle. Tällä kertaa kumppaneinamme ovat *Voima*-lehti, Koulukino ja Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL. Uuden hankkeen teema on *Kansat ja valtiot*. Se tullaan toteuttamaan pääosin vuonna 2024.

4.4 Transformer 2030 – Kestävyysosaajat

Rauhanpuolustajat osallistui tammikuussa 2022 Opetushallituksen täydennyskoulutushakemuksen laadintaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Fingolle myönnettiin jo kolmas perättäinen rahoitus järjestöjen ja tutkijoiden yhteistyönä toteutettavaan koulutuskokonaisuuteen.

Rauhanpuolustajat on ollut mukana kaikissa kolmessa hankkeessa. Vuoden 2022–23 hankkeen koulutukset käynnistyivät syksyllä 2022. Rauhanpuolustajien koulutusosiot ovat sisältäneet Läntisen tuolla puolen -mediakasvatussivuston ja *Ihmiseksi elämisen taito* -kirjan teemoja. Vastaanotto on ollut kiitävää. Myös kumppaneina toimineet tutkijat ovat arvostaneet Rauhanpuolustajien tutkimusperustaisia mutta hyvin toiminnallisia työpajoja.

Vuonna 2023 hankkeen verkkokurssia täydennettiin uudella osiolla ja lisäksi tehtiin uusia podcasteja ja animaatio. Näiden toteutuksesta on vastannut pääosin Rauhanpuolustajien pedagoginen asiantuntija. Animaatiota toteuttamaan palkattiin tottelemattomuusakatemia-alainen, joka on työllistynyt Rauhanpuolustajiin.

Rauhanpuolustajien edustaja oli mukana hankkeen Educa-messujen paneelissa tammikuussa.

4.5 Ihmisiksi elämisen taito -kirja, työpajat ja näyttely

Rauhanpuolustajassa on ilmestynyt Rauhankasvatusneuvola-palsta vuodesta 2015 lähtien. Lokakuussa 2021 Rauhanpuolustajien ja Rosebud Books Oy:n Umpihanki-sarjassa ilmestyi vuosien varrella julkaistuihin Hanna Niittymäen artikkeleihin pohjautuva esseekirja *Ihmiseksi elämisen taito*. Taiteilija Elviira Davidow on tuottanut kirjan pohjalta näyttelyn, joka on kiertänyt vuonna 2022–23 ympäri Suomea etenkin kirjastoissa. Näyttelyn yhteydessä on järjestetty lukuisia koululaistyöpajoja alueiden alakoululaisille. Lisäksi Niittymäki on käynyt osassa kirjastoista vetämässä aikuisten keskustelutilaisuuksia. Näyttely, työpajat ja luento olivat keskeisessä osassa Laitilan Kustaa Hiekka -kulttuuriviikolla tammikuussa 2023.

Niittymäki piti kirjan pohjalta esityksen Pohjoismaisessa rauhanjärjestöjen seminaarissa Helsingörissä heinäkuussa.

4.6 Muuta kasvatukseen liittyvää

Tammikuussa ilmestyi Hanna Niittymäen nuorille suunnattu tieto- ja tehtäväkirja *Ihmiseksi*. Se herätti paljon kiinnostusta ja kävi hyvin kaupaksi heti tammikuun Educa-messuilla.

Daria Tarkhova oli puhujana Fokus ry:n järjestämässä seminaarissa Media, rauha ja nuorten maailmankatsomukset.

Niittymäki kirjoitti artikkelin ja tuotti videon Helsingin yliopiston hankkeeseen

[Rauhankasvatus opetuksessa.](#)

5. Solidaarisuus, kansainvälinen rauhankumppanuus ja rauhan rakentaminen

Pohjoismaat, Venäjä ja Ukrainan sota

Rauhanpuolustajat oli aktiivisesti mukana keskusteluissa uuden pohjoismaisen rauhanjärjestöjen yhteistyöelimen perustamisesta. Toiminnanjohtaja Teemu Matinpuro toimi Tanskan Helsingörissä elokuussa 2023 pidetyn perustamiskokouksen suunnitteluryhmässä ja hänet valittiin toimikuntaan, joka tulee koordinoimaan pohjoismaista toimintaa seuraavat kaksi vuotta.

Avoin yhteistyö Venäjällä toimiviin sodanvastaisiin liikkeisiin ja aktivisteihin oli edelleen käytännössä mahdotonta. Yhteyttä pidettiin ensisijaisesti maanpakoon lähteneiden aktivistien ja toimittajien kanssa. Venäjällä asuvien yhteistyötahojen toiminta viranomaisten vainon alla keskittyi pääasiassa ukrainalaisten pakolaisten auttamiseen. Yhteistyössä Artist at Risk -verkoston kanssa mahdollistettiin maanpaossa elävän venäläismuusikon työskentely Suomessa puolen vuoden ajan.

Venäjän hyökkäyssodan vuosipäivää Rauhanpuolustajat ja Suomi–Venäjä-seura muistivat Helsingissä tapahtumassa, jossa Länsi-Siperiassa syntynyt ja nykyään Suomessa asuva visuaali- ja performanssitaiteilija Josef Ka esitti sodanvastaisen performanssin ”365”. Sen jälkeen nähtiin hänen kuratoimansa videoteos ”PEACE 2023 – ARTISTS AGAINST THE WAR”, joka esitteli yli 300 taiteilijan sodanvastaista taidetta yli 25 maasta.

Rauhanjärjestöt (Aseistakieltäytyjäliitto, Rauhanliitto, Rauhanpuolustajat ja Sadankomitea) yhdessä reagoivat edelleen voimakkaasti Venäjän toimiin Ukrainassa mielenosoituksissa, näyttelyissä ja muissa tapahtumissa eri puolilla Suomea. Tärkeimpinä olivat sodan vuosipäivän yhteydessä järjestetyt mielenosoitukset ja tapahtumat Tampereella, Joensuussa ja Helsingissä. Aseistakieltäytyjäliiton, Rauhanliiton, Rauhanpuolustajien ja Sadankomitean [rauhanmielenosoituksissa](#) 25.2. vaadittiin Eurooppaan rauhaa. Viesti kuului: Venäjän on välittömästi lopetettava laitton hyökkäyksensä ja poistuttava Ukrainasta. Venäjä on saatettava vastuuseen YK:n peruskirjan vastaisesta hyökkäyksestään, tekemistään sotarikoksista ja aiheuttamastaan tuhosta. Venäjän kansalaisyhteiskuntaa ja demokratiakehitystä on tuettava. Ukrainan ja muiden sotien uhreja ei saa unohtaa, eikä jättää yksin. Helsingissä marssittiin Kansalaistorilta Venäjän suurlähetystön eteen

Tehtaankadulle. Tampereella tapahtuma oli Keskustorilla.

Tampereen pääkirjasto Metsossa oli lokakuussa keskustelutilaisuus kansainvälisen politiikan ristiriitaisuuksista otsikolla Kuka saa hyökätä naapuriinsa ja kuka ei? Tilaisuudessa pohdittiin, miksi Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on tuomittu ankarasti Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, mutta ei niinkään globaalissa etelässä, ja miksi sotiin eri puolilla maailmaa suhtaudutaan hyvin eri tavoin. Marraskuussa Keski-Suomen piiri järjesti Jyväskylässä Miten rauha Ukrainaan? -keskustelutilaisuuden.

Rauhan kuvitelmiä – Sodanvastaista sarjakuvaa Venäjältä ja Ukrainasta -näyttely oli esillä eri puolilla Suomea: muun muassa Joensuussa, Helsingissä Suomen sosiaalifoorumissa, Oulun sarjakuvakeskuksessa ja Jämsän pääkirjastossa. Näyttelyssä on esillä teoksia kuudelta venäläistaustaiselta ja kahdelta ukrainalaistaustaiselta taiteilijalta. Näyttely tuomitsee jyrkästi Venäjän aloittaman hyökkäyssodan Ukrainaan ja osoittaa tukensa niin ukrainalaistaiteilijoille kuin venäläisille sodanvastaisille äänille. Näyttelyn ovat ideoineet ja koonneet sarjakuvataiteilija **Sanna Hukkanen** ja tuottaja **Kerttu Matinpuro**, joilla on molemmilla taustaa rauhanliikkeessä ja kokemusta kulttuuriyhteistyöstä Venäjällä. Näyttelykiertue on järjestetty yhteistyössä Suomi–Venäjä-seuran, Maailman sarjakuvat ry:n ja Rauhanpuolustajien kanssa.

Israel/Palestiina

Israel/Palestiinaa koskeva toiminta tapahtui pääosin yhteistyössä ICAHD Finland -järjestön (Israeli Committee Against House Demolition) ja uuden Sumud – Suomen Palestiina-verkosto -järjestön kanssa. Rauhanpuolustajat on ollut tiiviisti mukana Sumudin perustamisessa ja tukenut sitä sekä materiaalisesti että järjestöasiantuntijuudella. Sumudille joulukuussa palkattu koordinaattori työskentelee osin Rauhanpuolustajien toimistolla.

ICAHDin kanssa järjestettiin maaliskuussa Israeli Apartheid Week -kampanjan tapahtuma Helsingissä, jonka teemana oli Israelin uskonnollinen äärioikeisto. Aihetta avasi kolme asiantuntijaa: Halil Gürhanlı, valtio-opin tutkija Helsingin yliopistosta, Tiina Järvi, sosiaaliantropologi Tampereen yliopistosta, ja Teivo Teivainen, maailmanpolitiikan professori Helsingin yliopistosta.

Rauhanpuolustajien piirijärjestöt tekivät aktiivisesti yhteistyötä eri paikkakunnilla tapahtumia järjestäneiden Palestiina-verkostojen ja -ryhmien kanssa. *Rauhanpuolustajassa* alettiin julkaista säännöllisesti käännösartikkeleita palestiinalaisten ylläpitämältä *Electronic Intifada* -sivustolta.

Hamasin terroristit hyökkäsivät 7.10. Israeliin, ja Israelin alussa itsepuolustuksena esitetyt sotatoimet Gazassa laajenivat nopeasti kansanmurhan mittasuhteisiin. Kymmeniä tuhansia palestiinalaissyiviilejä kuoli ja loukkaantui Israelin pommituksissa ja muissa väkivaltaisuuksissa. Ne herättivät laajaa vastustusta maailmalla, myös Suomessa. Lokakuusta lähtien useilla paikkakunnilla järjestettiin tulitaukoa, rauhaa ja vapaata Palestiinaa vaatineita mielenosoituksia ja muita tapahtumia. Myös asekaupan lopettamista Israelin kanssa ja laittomissa siirtokunnissa valmistettujen tuotteiden kieltämistä vaadittiin.

Helsingissä Rauhanpuolustajat oli järjestämässä mielenosoituksia yhdessä Sumud – Suomen Palestiina-verkoston ja ICAHD Finlandin kanssa 21.10., 11.11., 24.11. ja 20.12. Lisäksi avustettiin Suomen palestiinalaisten siirtokuntayhdistystä sen järjestämien tapahtumien toteuttamisessa.

Lähi-idässä pitkään asunut Ylen freelance-kirjeenvaihtaja, toimittaja Leena Reikko kertoi Israel/Palestiina: Onko umpisolmu aukaistavissa? -keskustelutilaisuudessa Israel-Palestiinan tilanteesta ja mahdollisuuksista rauhaan lokakuussa Porissa Satakunnan Rauhanpuolustajien tilaisuudessa.

Rovaniemen kirjastossa Gazan ja Palestiinan kysymystä alusti Gazassa asunut professori Laura Junka-Aikio Lapin Rauhanpuolustajien keskustelutilaisuudessa marraskuussa.

Palestiinalaisten jokapäiväisestä elämästä Israelin miehityksen alla keskustelivat Anitta Kynsilehto Tampereen yliopiston rauhan- ja konfliktintutkimuslaitokselta, Mikko Joronen, poliittisen maantieteen tutkija Tampereen yliopistosta, ja Tiina Järvi, sosiaaliantropologian tutkija Tampereen yliopistosta. Tapahtuman järjesti Pirkanmaan Rauhanpuolustajat joulukuussa Tampereen pääkirjasto Metsossa.

Länsi-Sahara

Länsi-Saharan pitkittynyt konflikti on jo vuosien ajan ollut Rauhanpuolustajien kampanjoinnin kohteita. Rauhanpuolustajat tarjosi myös vuonna 2023 toimitilat Länsi-Saharan vapautusliike Polisarion Suomen-edustajalle. Kansainvälisesti Rauhanpuolustajat tekee yhteistyötä Western Sahara Resource Watch -järjestön kanssa, joka pyrkii lopettamaan Marokon kansainvälisen oikeuden näkökulmasta laittoman Länsi-Saharan luonnonvarojen hyödyntämisen.

Tammikuussa Rauhanpuolustajat järjesti tapaamisen eduskunnassa sen Länsi-Sahara-työryhmän kanssa. Ryhmän puheenjohtajana toimi kansanedustaja Pia Lohikoski. Tapaamisessa oli mukana Polisarion edustaja ja Rauhanpuolustajien kaksi edustajaa.

Rauhanpuolustajien toiminnanjohtaja yritti vieraillla Marokon miehittämässä Länsi-Saharassa tammikuussa. Hän lensi Las Palmasista El Ajuniin, jossa Marokon viranomaiset estivät hänen pääsynsä alueelle. Hänet lennätettiin Casablancaan, jossa häntä pidettiin pidätettynä lentokentän alueella kaksi vuorokautta.

Tottelemattomuusakatemian ensimmäisen vuosikurssin opiskelija Sofia Dano on aloittanut pro gradu -tutkielman tekemisen liityen nuorten saharawien kokemuksiin.

Läntisen tuolla puolen -sivustolla on Länsi-Saharaa käsittelevä osio, joka tutustuttaa koululaiset, opiskelijat ja ammattikasvattajat elämyksellisesti Länsi-Sahara-kysymyksen.

Kurdistan

Rauhanpuolustajat kritisoi voimakkaasti Suomen (ja Ruotsin) päätöstä sopia Turkin kanssa yhteisymmärrysasiakirja, jonka pääviesti oli Turkin kurdeihin kohdistaman vainon ja sortotoimien tukeminen. Rauhanpuolustajat toimi yhteistyössä monien suomalaisten kurdijärjestöjen kanssa tukien niiden toimintaa ja kurdikulttuurin esiintuomista.

Pirkanmaan Rauhanpuolustajat järjesti tammikuussa Mitä kuuluu Rojavaan?

-keskustelutilaisuuden Syyrian kurdien tilanteesta Turkin hyökkäyksen uhan alla. Rojavassa syksyllä vierailut kansalaisliike- ja järjestöaktiivi Marko Ulvila kertoi, millaisissa oloissa kurdit puolustavat itsehallintoaluettaan ja miten kansainvälisen politiikan käänteet vaikuttavat heidän asemaansa.

Maaliskuussa Ei taivuta Turkille! -mielenosoituksessa Helsingissä vaadittiin Suomelta ihmisoikeuksiin perustuvaa ulkopoliittikkaa. Turkki hyökkäsi raa'asti Pohjois-Syyriaan kansainvälistä oikeutta ja ihmisoikeuksia uhmaten. Syyrian Kurdistanissa, Rojavassa, rakennetaan Lähi-idän kehittyneintä, naisten vapautukseen ja ekologisuuteen pohjautuvaa demokratiaa, minkä Turkin diktatuuri näkee eksistentiaalisena uhkana. Rauhanpuolustajat oli järjestäjänä yhdessä Kurdistan solidaarisuus -verkoston, RiseUp4Rojava Finlandin, A-ryhmän, Kurdien demokraattinen yhteisökeskus NCDK:n, Vasemmistonuorien, Aurora Helsingin, Vapaan Palestiinan, Emilia Helsingin ja Antifasististen kapinallisten kanssa.

Tampereen Sosiaalifoorumissa toukokuussa Pirkanmaan Rauhanpuolustajat järjesti toisen keskustelun otsikolla Mitä kuuluu Rojavaan? Kurdiaktivisti Gashaw Bibani kertoi, miltä Syyrian kurdien itsehallintoalueen tulevaisuus näyttää Turkin hyökkäyksen varjossa.

Kurdistan solidaarisuus -verkoston järjestämässä mielenosoituksessa Helsingissä toukokuussa vaadittiin loppua Turkin raa'alle hyökkäykselle Kurdistanin ja osoitettiin tukea Rojavan vallankumoukselle. Rauhanpuolustajat oli mukana mielenosoituksessa.

Kurditaustainen artistiduo Rojbin Kizil & Fehime esiintyi elokuussa Kalliolan settlementitalolla Helsingissä. Duo esitti perinteistä kurdimusiikkia kansainvälisesti maustettuna. Kaksikko nousi somehitiksi nelisen vuotta sitten kurdinkielisessä mash-upissa, jossa he yhdistivät taitavasti kymmenkuntaa kurdin- ja englanninkielistä laulua. Nykyisin sadat tuhannet fanit Kurdistanissa ja kaikkialla maailmassa seuraavat heitä eri somekanavilla. Rojbin Kizil ja Fehime ovat syntyneet Saksassa, mutta heidän sukujuurensa ovat Pohjois-Kurdistanissa Mardinin kaupungissa. Duo esiintyi myös Taalintehtaalla Norpas-festivaalilla 4.8. Verstaan iltakonsertissa, jossa lisäksi esiintyivät Rauhatäti ja Sähköpaimen.

Suomen Sosiaalifoorumissa Helsingissä syyskuussa järjestettiin paneelikeskustelu yhteistyössä ICAHDin kanssa otsikolla Kurdish and Palestinian rights for sale? Keskustelijoina olivat Gashaw Bibani, Hakan Cifci, Nora Sayyad ja Lotfi El Salah.

6. Tiedotustoiminta

Leikatussa tabloid-muodossa ilmestyvä 32–40-sivuinen *Rauhanpuolustaja* ilmestyi kuusi kertaa vuoden aikana ja se postitettiin jäsenten lisäksi ilmaiseksi lukuisille kansalaisjärjestöille, tiedotusvälineille, kirjastoille, vankiloille ja pakolaisten vastaanottokeskuksille sekä osalle oppilaitoksista. Lehden painos oli noin 3 500. Suurin osa lehden sisällöstä julkaistiin myös vapaasti luettavana verkkosivuilla. Lehden ilmestymisvälien

aikana verkkosivuilla julkaistiin runsaasti pelkästään siellä ilmestyviä artikkeleita ja blogikirjoituksia. Lehden ja verkkosivujen avustajakunta laajeni entisestään. Erillisiä palkkioita avustajille ei maksettu.

Rauhanpuolustaja jatkoi yhteistyötä Svenska fredsvänner i Finland -järjestön *Fredsposten*-julkaisun kanssa julkaisemalla joka numerossa yhden lehden artikkeleista ruotsiksi. Vastaavasti *Fredsposten* käänsi jokaiseen numeroonsa yhden *Rauhanpuolustajan* artikkelin ruotsiksi. Yhteistyötä myös muiden järjestöjen kanssa jatkettiin entiseen tapaan. Lehdessä ilmestyivät sekä Arabikansojen ystävyysseuran että Tekniikka elämää palvelemaan -järjestön tiedotteiden yksi numero, ja lehti postitettiin tuolloin myös näiden järjestöjen jäsenille.

Rauhanpuolustaja aloitti yhteistyön verkossa ilmestyvän palestiinalaislähtöisen *Electronic Intifadan* nettiportaalin kanssa julkaisemalla säännöllisesti lehdessä sivustolta valitun artikkelin suomeksi. ICAHD Finland oli mukana tässä yhteistyössä ja heidän kauttaan tuli myös muuta Israel/Palestiina-kysymystä käsitteleviä artikkeleita lehdessä julkaistavaksi.

Yhteistyö *Le Monde diplomatique & Novaja Gazeta* -lehden kanssa jatkui. *Diplona* tunnettu lehti postitettiin *Rauhanpuolustajan* välissä.

Rauhanpuolustaja-lehden ja rauhanpuolustajat.org-nettisivujen lisäksi Rauhanpuolustajilla on noin kerran kuukaudessa ilmestyvä *Kirjekyyhky*-uutiskirje (lähes 1 700 vastaanottajaa), oma sivu [Facebookissa](#) (yli 5 700 seuraajaa) sekä X (entinen Twitter)-tili (yli 1 200 seuraajaa) ja Instagram-tilit (yli 1700 seuraajaa). Kaikissa, paitsi X:ssä, jossa järjestö ei ole aktiivinen, oli merkittävää kasvua seuraajissa.

Rauhanpuolustajien kirjankustannustoiminta tapahtuu yhteistyössä Rosebud Books Oy:n kanssa Umpihanki-nimikkeellä. Vuonna 2023 julkaistiin yhteistyössä Täyskäsi- ja Zum Teufel -kustantamoiden kanssa Sanna Hukkasen *Taiga – Etnograafinen matkakertomus*, joka valittiin Kauneimmat kirjat 2023 -kilpailun sarjakuvaosion kahdeksan finalistin ja Sarjakuva-Finlandia 2024 -ehdokkaiden joukkoon. Kirja sai erinomaiset arviot lukuisissa medioissa. Uutena yhteistyöhankkeena alkoi Ruusunpiikki-pokkarisarjan julkaiseminen yhteistyössä Rosebudin ja muiden toimijoiden kanssa. Sarjassa ilmestyi vuonna 2023 kaksi teosta: Kalevi Kalemaan toimittama *Rauha on tie – ajatuksia sodasta ja rauhasta* ja Vilho Harlen klassikosta tehty uudistettu painos *Hyvä, paha, ystävä, vihollinen*.

Rauhanpuolustajat julkaisi vuonna 2023 edelleen *Solidaarisuuskalenterin*, joka on ilmestynyt vuodesta 1998 alkaen. Taiteilija Rosa Lixsom on suunnitellut kalenterin kannen sen koko ilmestymishistorian ajan. Kansalaisjärjestöjen ja -aktiivien tietopankkina mainetta niittänyt kalenteri lähetettiin jäsenille osana jäsenetuja, minkä lisäksi se oli myynnissä kirjakaupoissa ja Ruohonjuurissa eri puolilla maata. Kalenterista otettiin 3 500 kappaleen painos.

Helsingin kirjamesuille Rauhanpuolustajat osallistui kulttuuri- ja mielipidelehti-ilto Kultti ry:n osastolla, ja Turun ja Tampereen kirjamesuilla Rauhanpuolustajilla oli oma paikallisyhdistyksen ylläpitämä osasto.

Vuoden 1999 marraskuussa perustettu *Voima*-lehti on Rauhanpuolustajien, Maan ystävien, Luonto-Liiton, Rosebud Books Oy:n, Tuomas Rantasen ja Tuomas Hiilamon yhdessä

omistaman Voima Kustannus Oy:n julkaisema lehti. *Voima* on pääosin mainosrahoitteinen, itsenäinen ilmaisjakelulehti, joka käsittelee myös Rauhanpuolustajien toiminnalle olennaisia teemoja. Rauhanpuolustajat tarjoaa Voimalle synergiaetuja yhteisen toimitilan ja työntekijöidensä työpanoksen muodossa. Rauhanpuolustajien jäsenet voivat tilata lehden jäsenetuhintaan.

Painotuotteiden rinnalla myytiin muitakin tuotteita kuten t-paitoja, rintamerkkejä, heijastimia ja muistikirjoja. Tämän tavoitteena on sekä lisätä järjestön ja rauhanliikkeen teemojen yleistä näkyvyyttä ja tunnettua että vahvistaa omaa varainhankintaa. Vuoden 2023 hittituote oli Free Palestine -rintanappi.

Rauhanpuolustajat tarjosi av-välineistöään, telttoja ja muuta materiaalia muiden kansalaisjärjestöjen käyttöön ilmaiseksi. Erityisesti moni maahanmuuttajia ja turvapaikanhakijoita edustanut järjestö hyödynsi äänentoistovälineitä tilaisuuksiensa ja mielenosoitustensa järjestelyissä. Samoin tuettiin monin tavoin pienempiä kansalaisjärjestöjä ja toimintaryhmiä niiden tiedotus- ja muussa toiminnassa tarjoamalla teknistä tukea, toimitiloja ja it-välineitä niiden käyttöön.

7. Työpaikkojen rauhantoimikunta

Työpaikkojen rauhantoimikunta on Rauhanpuolustajien yhteydessä toimiva ammattiyhdistysaktiivien oma toimintaverkosto, joka huomioi työelämän, yhteiskunnan ja rauhan teemoja laajasti. Toimikunta valitaan kaksivuotiskaudelle ja siihen kuuluu 20–30 jäsentä eri puolilta Suomea ja eri ammattialoilta. Toimikunta kokoontui kerran vuoden aikana.

8. Yhteistyö ja jäsenyydet

Rauhanpuolustajat on Fingo ry:n, Rauhankasvatusinstituutin ja Maailma.netin jäsenjärjestö. Lisäksi järjestö on mukana SaferGlobe-verkostossa, joka on riippumaton rauhan ja turvallisuuden ajatushautomo.

Rauhanpuolustajat on vuonna 1998 perustetun Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiön KIOSin perustajajäsen yhdessä yhdeksän muun suomalaisen kansalaisjärjestön kanssa. Säätiön tarkoituksena on tukea globaalien etelän maissa tapahtuvaa ihmisoikeustyötä.

Kansainvälisistä rauhanjärjestöistä Rauhanpuolustajat on jäsenenä IPB:ssä (International Peace Bureau) ja tarkkailijana WPC:ssä (World Peace Council). Rauhanpuolustajien edustaja valittiin heinäkuussa Helsingörissä perustetun Nordic Peace Alliance -verkoston koordinaatiokomiteaan, joka kokoontui säännöllisesti etäyhteyksin.

Näiden järjestöyhteyksien lisäksi Rauhanpuolustajilla on suuri epämuodollinen kotimainen ja kansainvälinen yhteistyöverkosto.

Suomessa tärkeimmät yhteistyötahot ovat muut suomalaiset rauhanjärjestöt kuten Rauhanliitto, Sadankomitea, Rauhankasvatusinstituutti, Lääkärien sosiaalinen vastuu, Pand

– Taiteilijat rauhan puolesta, Aseistakieltäytyjäliitto, Naiset rauhan puolesta, Pugwash ja Kristillinen rauhanliike. Muita vakiintuneita yhteistyökumppaneita ovat ICAHD Finland, Arabikansojen ystävyysseura, Attac, Suomen Somalimediaverkosto, eri kurdihdistykset, eri ammattiliittojen paikallisjärjestöt ja -osatot ja Fingon globaalikasvatusverkosto. Uutena yhteistyökumppanina on vuonna 2023 perustettu Sumud – Suomen Palestiina-verkosto.

Erityisen tiivistä oli jo vuosia jatkunut yhteistyö esimerkiksi julkaisujen ja tapahtumien muodossa Rosebud-kustantamon ja -kirjakaupan sekä *Voima-* ja *Le Monde diplomatique & Novaja Gazeta* -lehtien kanssa.

9. Hallinto ja toimihenkilöt

Rauhanpuolustajien taloudellinen tilanne vuonna 2023 oli historiallisen hyvä valtionavun kasvun ja hankkeille saatujen erillisavustusten myötä. Jäsenmaksutulot pysyivät edellisvuoden tasolla. Keskustoimisto sijaitsee Helsingissä (Vellamonkatu 3 B, 00550 Helsinki). Toimistolla oli kolme vakinaisessa täysiaikaisessa työsuhteessa olevaa työntekijää: toiminnanjohtaja, järjestösihteeri/viestintäkoordinaattori ja graafikko, ja parantuneen taloustilanteen myötä pystyttiin palkkaamaan koko vuodeksi hankekoordinaattori ja pedagoginen asiantuntija. Keskustoimiston lisäksi järjestöllä oli alueelliset, vapaaehtoistoiminnan varassa toimivat toimistot Tampereella, Turussa ja Porissa. Järjestön johtokunta kokoontui kuusi kertaa vuoden aikana.

10. Vuosikello/Toimintakalenteri

Tähän osioon on listattuna vuoden ajalta Rauhanpuolustajien merkittävimpiä tapahtumia. Näiden lisäksi vuoden aikana järjestettiin monia pienempiä tapahtumia ja tapaamisia. Erityisesti paikallistoiminnasta tähän on nostettu vain merkittävimmät tapahtumat. Tapahtumia on järjestetty säännöllisemmin muun muassa Imatralla, Joensuussa, Jyväskylässä, Kemissä, Kotkassa, Porissa, Raumalla, Tampereella, Turussa, Uudessakaupungissa ja Vantaalla.

TAMMIKUU

- 15.1. Maailmankauppapäivä Tottelemattomuusakatemiassa
- 17.1. Tapaaminen eduskunnan Länsi-Sahara-työryhmän kanssa.
- 22.1. Laitilassa Kustaa Hiekka -kulttuuriviikon avajaisissa Ihmisiksi elämisen taito -luento
- 24.1. Jyväskylän Maailma koulussa -seminaarissa Läntisen tuolla puolen -työpajat
- 27.–28.1. Educa-messut, joissa Rauhanpuolustajilla yhteinen ständi *Voiman* kanssa. Rauhanpuolustajat mukana Fingon paneelissa.

HELMIKUU

- 2.2. Rauhanpuolustajat mukana Media, rauha ja nuorten maailmankuvat -seminaarissa
- 8.–10.2. The Future We Want -hankkeen kick off -tapahtuma, jota Rauhanpuolustajat emännöi.
- 10.2. Arja Alho alusti turvallisuuskäsitteestä Joensuun Kansalaistalolla
- 14.2. toimittaja Liisa Liimatainen pohti Jyväskylän Talvessa, voivatko Iranin naiset kumota islamilaisen tasavallan ja esitteli *Riikinkukko ja kameli – Iran ja Saudi-Arabia vastakkain* -kirjaansa
- 15.2. Läntisen tuolla puolen -työpaja Viikin normaalikoululla
- 18.2. Rauhanpuolustajat mukana Sumudin perustamistyöpajassa
- 19.2. Tottelemattomuusakatemiassa kv-solidarisuuspäivä
- 24.2. Läntisen tuolla puolen -työpaja, Turun OKL
- 25.2. Rauha Ukrainaan -mielenosoitus Tampereen Keskustorilla
- 24.–25.2. Joensuussa Ukrainan sodan vastainen kynttilätapahtuma ja mielenosoitus, jossa puhui mm. Kirsti Era
- 24.2. 365 – Josef Kan sodanvastainen performanssi ja sen jälkeen PEACE 2023 – ARTISTS AGAINST THE WAR -videoteos.
- Rauha Ukrainaan -mielenosoituspäivä 25.2. Helsinki Aseistakieltäytyjäliitto, Rauhanliitto, Rauhanpuolustajat ja Sadankomitea järjestävät
- 27.2. Nuclear Café: Ydintalvesta et selviä hengissä

MAALISKUU

- 6.3. Läntisen tuolla puolen Rauman OKL
- 15.3. Israeli Apartheid Weekin tapahtuma Helsingissä uskonnollisesta äärioikeistosta.
- 18.3. Seminaari rauhanpolitiikan haasteista ja mahdollisuuksista Helsingin ruotsinkielisellä työväenopistolla Arbiksella, teemoina Euroopan ja maailman tila ja sodan kuvat & rauhanpolitiikan mahdollisuudet. Järj. Rauhanliitto, Rauhanpuolustajat, Sadankomitea ja Vapaus valita toisin ry.
- 20.3. Kysy sodasta ja rauhasta -keskustelutilaisuus Nokian Taidetalolla, jossa yleisö sai kysyä rauhan ja sodan kysymyksiä rauhan- ja konfliktitutkija professori Jyrki Käköseltä. Järj. Rauhanpuolustajien Nokian paikallisyhdistys ry.
- 26.3. Tottelemattomuusakatemiassa vähemmistöjen oikeudet

HUHTIKUU

- 1.4. Hanna Niittymäki esitteli kirjaansa Ihmisiksi Roihuvuoren kirjamesseilla
- 22.4. Tottelemattomuusakatemia vieraili Saporomäessä
- 23.4. Tottelemattomuusakatemiassa vastapainostyöpaja
- 25.4. etäluento Afganistanin tilanteesta, suorasta solidaarisuustyöstä ruohonjuuritason toimijoiden kanssa ja Silti minä nousen ry:n kokemuksista. Järj. Rauhanpuolustajat ja Silti minä nousen
- 30.4. Rauhanpuolustajien myynti- ja esittelypöytä Helsingin Kulttuuritalon vappukonsertissa

TOUKOKUU

- 18.5. Tampereen Sosiaalifoorumi ja Mahdollisuuksien tori. Keskustelutilaisuudet Tulevaisuuden työväki ja Mitä kuuluu Rojavaan? Kurdiaktivisti Gashaw Bibani kertoi, miltä Syyrian kurdien itsehallintoalueen tulevaisuus näyttää Turkin hyökkäyksen varjossa
- 19.–21.5. Tottelemattomuusakatemian leiri Sorjan kesäsiirtolassa Karkussa
- Nuclear Café: Takaako ydinpelote ydinrauhan?
- 23.5. Läntisen tuolla puolen -hanketta esitellään Mediakasvatusfoorumissa Paasitorinissa.
- 25.5. Läntisen tuolla puolen -työpaja Mediakasvatusseuran kesäkoulussa.
- 27.–28.5. Maailma kylässä -festivaali Helsingin Suvilahdessa, Rauhanpuolustajat oli mukana esittelemässä toimintaansa ja julkaisu tuotantoaan
- 29.5. Mielenosoitus sotaharjoituksia vastaan Rovaniemen Lordi-aukiolla ACE-sotaharjoituksen alkamispäivänä
- 31.5. Vantaan Rauhanpuolustajien Rauhanclubi Koivukylän asukastilassa ja etänä: Toimittaja Kirsti Honkasalo kertoi arkielämän sinnittelystä jatkuvan uhan alla Mashafer Yattassa ja Jordanjoen laaksossa.

KESÄKUU

- 9.6. Keskustelutilaisuus Tampereen pääkirjastossa sodankäynnin muuttumisesta ja sen kansainvälisistä seurauksista Ukrainan sodan myötä. Alustajana väitöskirjatutkija, ulko- ja turvallisuuspolitiikan asiantuntija Mikko Rökköläinen.
- 15.6. Rauhanpiknik Tampereen Sorsapuistossa
- 21.–23.6. Maan puolustusleiri ympäristön ja rauhan puolesta Joensuussa
- Kaksi Rauhanpuolustajien edustajaa osallistui viikon mittaiseen EU-koulutukseen Madeiralla, jonka aiheena oli inklusiivisuus kansalaistoiminnassa.

HEINÄKUU

- Pohjoismaisten rauhanjärjestöjen seminaari Tanskassa Helsingörissä

ELOKUU

- 5.8. Kurditaustainen artistiduo Rojbin Kizil & Fehime esiintyi Kalliolan settlementitalolla Helsingissä.
- 6.8. Hiroshima-päivää vietettiin jälleen atomipommien uhrien muistoksi
- 14.8. Nuclear Café: Voiko Oppenheimerin alkamaan tarinaan saada onnellisen lopun?
- 18.–20.8. Rauhanpuolustajien edustajat mukana Uudenkaupungin rauhansymposiumissa, jonka teemana oli Viro.
- 26.–27.8. Tottelemattomuusakatemian kolmannen vuosikurssin aloitusleiri Sorjan kesäsiirtolassa Karkussa
- 31.8.–8.12. Chile50-tapahtumien sarja

SYYSKUU

- 2.–3.9. Suomen Sosiaalifoorumi Helsingissä

- 11.9. Chile50-tapahtumasarjan avajaiset Helsingissä
- 16.9. Tukimielenosoitus Nainen, elämä, vapaus -vallankumoukselle Helsingin Narinkkatorilla, vuonna 2022 kuolleen kurdin Jina Aminin muistolle
- 24.9. Tottelemattomuusakatemia sunnuntaiseminaarissa antiautoritääriset liikkeet
- 27.9. Vantaan Rauhanpuolustajien Rauhanklubi Hakunilan asukastilassa ja etänä teemalla Nuoret, rauha ja turvallisuus. Suomen YK-nuorten järjestökoordinaattori Camilla Ojala alusti.
- 2.–22.9. Palestiinalaisten tyttöjen omakuvamaalausten näyttely esillä Vantaan Korsossa Lumossa. Psykologi Sirkku Kivistö kertoi maalausten nuorista ja heidän toiveistaan 11.9. Näyttelyn järjestivät PSV, Vantaan Rauhanpuolustajat ja Korson kyläneuvosto.

LOKAKUU

- 29.9.–1.10. Rauhanpuolustajien osasto mukana Turun kirjamessuilla, Tottelemattomuusakatemia vetäjä Hanna Niittymäki haastateltavana
- 2.–27.10. Rauhan kuvitelmia -näyttely Jämsässä
- 5.10. Keskustelutilaisuus Tampereen pääkirjastossa: Kuka saa hyökätä naapuriinsa ja kuka ei?
- 13.10. Läntisen tuolla puolen työpajat, Oulun OKL
- 24.10. YK:n päivän mielenosoitus Rauha Ukrainaan, rauha Palestiinaan Tampereen Keskustorilla
- 25.10. Vantaan Rauhanpuolustajat 50-vuotisjuhlat Korson asukastilassa, jossa myös juteltiin rauhanliikkeen historiasta, ajankohtaisista kysymyksistä ja tulevaisuuden toiminnasta.
- 26.10. Turun seudun rauhanihmisten tapaaminen Keidas-ravintolassa
- 26.10. Porissa Studio Hilkassa toimittaja Leena Reikko Israel/Palestiina: Onko umpisolmu aukaistavissa? -keskustelutilaisuus Järj. Satakunnan Rauhanpuolustajat
- 28.–29.10. Rauhanpuolustajat ja Tottelemattomuusakatemia Varjokirjamessuilla
- 27.–29.10. Rauhanpuolustajat mukana Kultin ja Rosebudin osastoilla, useita haastatteluita

MARRASKUU

- 1.11. Rauhanpuolustajien jäsentapahtumassa käytiin katsomassa Neuvostoihmisen kuolema -teatteriesitys.
- 2.11. Jyväskylässä Markku Kangaspuro alusti aiheesta Miten rauha Ukrainaan?
- 8.11. Pirkanmaan Rauhanpuolustajien Keskiviikkoklubi, jossa tutkija Ida Reini alusti Palestiinan tilanteesta ja uudesta Sumud-järjestöstä
- 9.11. Kristalliyön kulkue rasismia ja fasismia vastaan Joensuussa, kulkueen jälkeen oli keskustelutilaisuus Helmi-tilassa, alustus yliopistonlehtori Teppo Eskelinen
- 15.11. Kynttilämielenosoitus Gazan lasten puolesta Porin Kauppatorilla
- 20.–24.11. EU-hankkeen suunnittelutapaaminen Roomassa
- 23.–25.11. yhteiskunnallisen elokuvan festivaali Kettupäivät Helsingissä, teema tarkasteli sodan ja rauhan ristiriitaa

- 26.11. Tottelemattomuusakatemian sunnuntaiseminaarissa feministipäivä. Alustamassa Eekku Aromaa Naisasialiittounionista ja feministinen sarjakuvatyöpaja.
- 27.11. Riisutut naamiot, särkyneet unelmat: Suomi, Venäjä ja Ukrainan sota, luento- ja keskustelutilaisuus Kemin kulttuurikeskuksessa, kirjailija-dokumentaristi Arvo Tuominen
- 29.11. Vantaan Rauhanpuolustajien Rauhanklubi Myyrmäen asukastilassa ja etänä: SKP:n pääsihteeri Tiina Sandberg alusti rauhanliikkeiden toiminnasta Euroopassa.
- 29.11. Pirkanmaan Rauhanpuolustajien Keskiviikkoklubilla alusti tutkija Vadim Romashov aiheesta Vuoristo-Karabahin tilanne ja Kaukasuksen alueen kriisi
- 29.11. Miten rauha Ukrainaan -keskustelutilaisuus Porissa, Rauhanpuolustajien puheenjohtaja Markku Kangaspuro
- 29.11. Lapin Rauhanpuolustajien keskustelutilaisuudessa Rovaniemen kirjastossa Gazan ja Palestiinan kysymystä alusti Gazassa asunut professori Laura Junka-Aikio.

JOULUKUU

- 1.12. Helsingin OKL Maailma koulussa -seminaari. Rauhanpuolustajilla 2 työpajaa.
- 2.–3.12. Rauhanpuolustajien myyntipöytä kirjafestivaaleilla Tampere-talolla.
- 3.12. Rauhanpuolustajat mukana Rauhanaseman joulumyyjäisissä
- 4.12. Keskustelutilaisuus Tampereen Metso-pääkirjastossa aiheesta Millainen on Palestiinan arki apartheidin varjossa, puhumassa tutkijat Anitta Kynsilehto, Mikko Joronen ja Tiina Järvi
- 11.12. Nuclear Café: Terveisiä ydinasekieltosopimus TPNW:n kokouksesta
- 12.12. Gazan sota ja Palestiinan tulevaisuus -keskustelutilaisuudessa Turussa alustivat tutkijatohtori Tiina Järvi ja kanslianeuvos Mikko Lohikoski
- 15.12. Jos tahdot rauhaa: nationalismia ja viholliskuvia haastamassa Sivullinen-kirjakaupassa Helsingissä, keskustelua ja puheenvuoroja sodan ja rauhan kysymyksistä, valtiotieteiden tohtori Erkki Tuomioja ja emeritusprofessori Vilho Harle.
- 15.12. Rauhanasemalla rauhanjärjestöjen yhteiset pikkujoulut
- 17.12. Rauhanpuolustajat Karkkilan yrittäjien joulumyyjäisissä